

V SREDIŠČU POZORNOSTI

• O Sv. Urhu, • vrtcih in • odrešenju ...

5. SEJA OBCINSKE KONFERENCE ZKS JE SPREGOVORILA O DELOVANJU VERSKIH SKUPNOSTI V ŠISKI

»Načelna stališča, ki smo jih sprejeli o svobodi vesti in s tem tudi o religioznem prepričanju, izhajajo iz stvarnosti. Ničesar nimamo dodajati in ne spreminjati. Ta stališča ne dopuščajo kršenja samoupravnih pravic in s tem razdvajanja ljudi zaradi verskega prepričanja. Ne mislimo spreminjati našega odnosa do pozikusov izkoriščanja religije za klerikalne politične cilje. Zgodovina dovolj zgovorno priča, kaj je pomenil klerikalizem za ves slovenski narod in še posebej za vernike, predvsem tiste, ki so se v nasprotju s cerkveno politiko odločali za zvestobo svojemu ljudstvu in se bojevali proti belogardizmu.«

• To so bile besede predsednika CK ZKS Franca Popita na VII. kongresu, del poročila, ki so ga podprli ne le delegati, temveč vse članstvo ZK in delovni ljudje. To je bil hkrati odločen odgovor vsem tistim, ki so že razpredali misli o neki »tíhi toleranci«, o tem, kako je ostrina akcije proti pojavom klerikalizma nekako otlopela.

MEMO, KAM TO VODI...

• V skladu z nalogami, ki jih je pred vse komuniste postavil VII. kongres, so tudi šišenski člani ZK pregledali svoje vrste. Na 5. seji občinske konference so odločno spregovorili o delovanju verskih skupnosti na našem območju in v zvezi s tem sprejeli vrsto sklepov in stališč, ki pa nikakor ne smejo ostati le na papirju, ob čemer moramo seveda poudariti vlogo osnovnih organizacij na terenu. Besed je bilo že dovolj, so govorili razpravljalci, odslej naj bo naše vodilo konkretna akcija.

• Morda se bo kdo vprašal, čemu nenadoma toliko pozornosti temu problemu, ne gre morda za pretiravanje? Ne smemo si zatiskati oči — res je med nami nekaj tovarišev, ki menijo, da vidimo strahove, da ni potrebno dvigovati glasu, ker

da stvar ni resna... Vidite, tudi zaradi takšnih modrijanov je bila 5. seja še kako potrebna. Natočiti je bilo treba čistega vina, spregovoriti je bilo treba o »verski dejavnosti«, o »nedolžnem samaritanstvu« ter o ciljih, ki si jih duhovščina ob tem postavlja. Opozoriti je bilo treba omahljivce, da se je nekoč, še ne tako daleč od tega, že zgodilo, da je Cerkev splezala iz svojih okvirjev, da ji je uspelo postati politični subjekt, »enakopraven« partner v družbenem življenju... Grobovi ob Svetem Urhu še vedno kričijo, svarijo, zločini okupatorjevih služabnikov (ki jih uradna cerkvena oblast na Slovenskem še do danes ni javno obsodila — celo nasprotno, del duhovščine še vedno vzdržuje stike s politično emigracijo v tujini) opozarjajo in pozivajo k budnosti...

CILJI, KI JIH NI V BIBLIJI

• Podatki, ki so jih na 5. seji slišali člani konference, so bili za marsikoga presenetljivi. Ne gre samo za 5 vrtcev, ki jih vodijo nune, ne gre le za več kot 50 odstotkov šoloobveznih otrok, ki obiskujejo verouk, gre za odlično organizirano ter z močno kadrovsko zasedbo podprto akcijo krogov rimsko-katoliške cerkve, ki se skuša vriniti v najrazličnejša področja družbenega (in političnega) življenja, kjer — tega menda ni treba ponovno poudarjati in dokazovati — nimajo kaj iskati.

• Delovna obveznost duhovnika, ki dandanes pride v faro, ne zajema le verskih obredov, ti časi so že za nami. Gospod župnik morajo dandanes početi še vse kaj drugega — razumeti se mora na nogomet, na košarko (mladina in šport — saj razumete), obvladati mora vse skrivnosti sodobnih dogajanj v svetu pop glasbe (mladinski klub ob pomenkih o jaslicah ter ob opazovanju svetih podob ne bi dolgo životaril, tako pa je podmladek zagotovljen), imeti pa mora seveda tudi organizatorsko žilico, saj so tu še izleti v naravo, pomenki o najrazličnejših vprašanjih, ki tarejo mlade in podobno... Skratka, skrb za človeka je nenadoma postala ganljiva vrlina, ki seveda odpira še tako trdno zaprta vrata.

• Brž pa, ko se spustimo malo globlje, ko začnemo razmišljati, čemu vse to početje, čemu tolikšen trud, potem navdušenje in ganotje zlagoma plahnita. Ne, ogromna sredstva, ki jih Cerkev marsikje vlaga v nabavo igralnih avtomatov, opremo mladinskih klubov, prirejanje izletov, »regresiranje« cen v lastnih vrtcih, »socialno skrbstvo«, brezplačno inštruktažo učencev — vse to ni namenjeno le »odreševanju« človeka. To tekmovanje, vožnja po vzporednih tirih, ki so razumljivo bolj vidni in zloščeni od družbenih, ima še druge cilje, ki bi jih v bibliji zaman iskali. In gospodje, ki so si jih zastavili, so potrpežljivi. Zadovoljni so tudi z malimi koraki: pohvalen vzklík, češ, pogled jih, tiče, kako znajo pridobiti mladino, ni kdove kaj vreden — vsekakor pa pomeni nov cekin v njihovi fontani. Počasi in gvišno, pravijo stari ljudje...

• Kar zadeva cerkvene vrtce, je stvar jasna — šišenske komuniste tu čaka konkretna akcija (pri čemer moramo seveda imeti stalno pred očmi, da ne gre le za

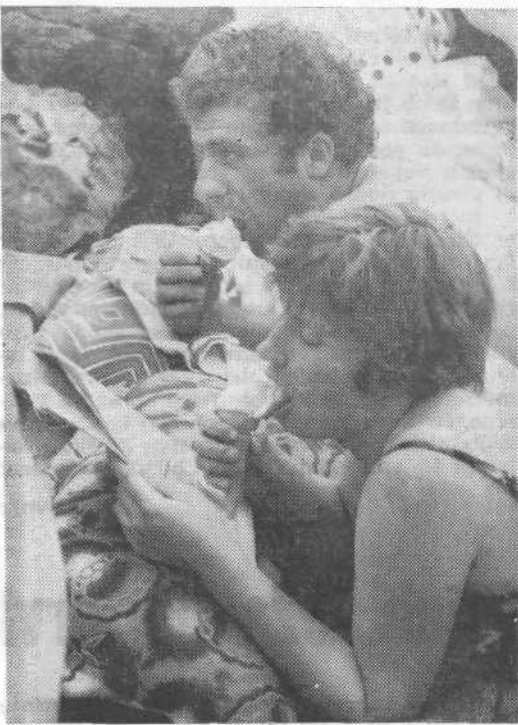
vzklikanje o zapiranju takšnih vrtcev, temveč tudi za razmišljanja, kako zagotoviti vsem otrokom varstvo v družbenih institucijah). Eno je gotovo — v Šiški v bodoče ne bodo odprli niti enega vrtca s črno oblečenimi vzgojiteljicami več!

ŠIROKOSRČNI DOBROTNIKI

Drug problem, ki so se ga dotaknili razpravljavci na seji konference (in kasneje tudi na seji komiteja), je gradnja kulturnih objektov v naši občini. Kdor je videl novo cerkev v Kosezah, je gotovo zavzdihnil — denar pa imajo, denar... Res ga imajo, za staro milijardo so ga vložili v novo zgradbo, kar pa seveda ni bila edina investicija na našem območju. Spisek vseh gradenj in adaptacij je dolg in ko človek prebira še zneske ob vsaki postavki, se mu nehote vsili neprijetna misel — od kod vsa ta sredstva. Vemo, kakšne težave imajo družbeni investitorji s pologi, z zbiranjem potrebnih denarjev, vemo, kaj vse morajo pred gradnjo storiti. Kako pa je s cerkvenimi gradnjami — ima davčna uprava vpogled v sredstva, ki se zbirajo, veljajo tudi ob tovrstnih gradnjah enaki kriteriji? Očitno ne. Noben prispevek, noben »ofer« ni bil prijavljen, čeravno je šlo večkrat za več desetmilijonske zneske. Ne, kadar gre za cerkev, ponekod ni nobenih zadreg — milijon tu, tisočaki tam in kupček hitro raste. Obrtnik iz Šentvida je prispeval za gradnjo celih 30 starih milijonov (naj mu bo večna slava — toda, koliko neki je ta tovariš prijavil davka?), kmet v Kosezah ne dosti manj... In koliko je še takšnih širokosrčnih dobrotnikov (ki jih pa takrat, ko gre za ureditev vaše poti, gasilskega doma ali katere druge zemske stvari, začuda ni moč nikjer stakniti. To je seveda razumljivo, saj je za posvetne zadeve zadolžena občina s svojim proračunom...)? Ne, na področju davčne politike ni vse v redu, ne moremo se zadovoljiti s pavšalnim obdavčevanjem verskih skupnosti — za vse občane naj veljajo enaki kriteriji! Tudi inšpekcija naj se drži te ugotovitve (kot se jih je držala devizna, ki je v uredništvu »Ognjišča« ugotovila velike malverzacije z devizami in številne devizne prekrške...), pa naj gre za sanitarno (so bili verski vrtci imuni na vsakršno kontrolo?), davčno ali katero drugo...

ŠOPEK ZA ŠKOFA IZ ROK »ŠICE«

Občinska konferenca je zadolžila vse osnovne organizacije ZK v šolah in zavodih, da organizirajo razprave o pojavih klerikalizma in ugotove idejnopolitično naravnost prosvetnih delavcev. Na tem področju je še vedno precej motne vode. Pojavi, kakršne smo pred kratkim ugotavljali na gimnaziji v Šentvidu, žal niso osamljeni, zato bo potrebna odločna akcija. Ne sme nam biti vseeno, kdo vzgaja naše otroke (seveda tu ne gre za zahteve, naj bi bili vsi učitelji komunisti — določene moralno-politične kvalitete pa že moramo zahtevati, če se hočemo pogovarjati o družbeno angažirani šoli); dogodki, ka-

Tako pa že gre, kaj?

kršni so se dogajali pred časom v eni od naših krajevnih skupnosti, ko so lahko šolarji opazovali svojo učiteljico, kako škofu predaja šopek ter mu poljublja roko, naj ne bodo le priložnost za spletnje zanimivih anekdot, temveč poziv k treznemu premisleku!

DILEM NI!

Problemov, ki se jih je dotaknila seja občinske konference, je bilo še več. Beseda, ki je tekla, je bila odkrita in odločna in zato je ni čudno, če je maček, ki smo mu pohodili rep, rahlo zagodel (s prefinjeno oblikovanim komentarjem v Družini) ter vrgel na plano nekaj izhodišč za dialog in polemiko. Tu je bila kajpak »neka« bralka, ki je pisala »neko« pismo ter se zgražala nad odločitvami šišenskih komunistov in ki ga uredništvo Družine »ni komentiralo«, temveč le navrglo nekaj podukov o ljubezni do sočloveka, o tem, kakšne so norme vsakega kristjana (ljubezen do bližnjega — itd...) ter o tem, da se pač počutijo dolžne poseči v razpravo, kadar teče beseda o njih (pa naj gre za katerikoli organ ZK)... Polemike o stvareh, ki so takšnega značaja, kot je ugotavljanje okvirjev delovanja Cerkve, pa so žal brezplodne in nepotrebne. Slovenski narod je takrat, ko je stiskal pesti nad grobovi svojih najboljših sinov, spoznal, kaj je to klerikalizem, kaj je to »poseganje v družbeno življenje«, kam lahko privede širjenje okvira delovanja Cerkve, zato dilem ni! Škofovsko pismo ob ustavnih razpravi, opevanje zaslužnih duhovnikov — vojnih zločincev v verskem tisku, politični komentarji na straneh Družine — vse to so sicer »nedolžni« poskusi, cilj pa je vseskozi jasen. Ne smemo dovoliti, da se mu zopet približajo. Popuščanja zato ne more in ne sme biti!

Zlatko Šetinc

IZ DELA SKUPŠČINE

KRITIKA JE ZALEGLA

Na drugi seji nove občinske skupščine so delegati obravnavali pravilnik o pogojih in merilih za dodeljevanje najemnih stanovanj, zgrajenih iz sredstev solidarnostnega stanovanjskega sklada. Skupščina je dala pogojno soglasje — pogoj pa je, da upravni odbor sklada uskladi pravilnik z zakonom o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu ter z odlokom o delni nadomestitvi stanarine in druge družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu. (Pred mestno skupščino je potem že prišel tak, revidiran pravilnik). Ostale pripombe delegatov pa bo treba upoštevati pri korekciji pravilnika, do katere bo prišlo že v letošnjem letu (pripombe s te seje bodo upoštevali tudi pri sestavi pravilnika, ko bo začela delovati občinska samoupravna stanovanjska skupnost).

ODSLEJ DRUGAČE

Po obravnavi poročila inženiringa za investicijsko poslovanje je skupščina sprejela sklep, da je treba v občinski upravi formirati skupino, ki bo skrbela za vse investicije, ki bodo financirane iz občinskega proračuna in iz sredstev občinskih skladov. Število zaposlenih naj bo odvisno od obsega dela in analitične ocene delovnih mest. Vsi trije zbori so ta predlog soglasno sprejeli.

GLASNEJE, GLASNEJE!

Dvorana šišenske občinske skupščine sicer ni med majhnimi, toda za delegate vseh treh zborov je skorajda pretisna. Razpravljalci so zato velikokrat deležni nestrpnih vzklikov z nasprotnega konca dvorane: »Glasneje, glasneje!« To je za nekatere seveda težka naloga, saj glasilke nimajo ojačevalca in gumbov za naravnavanje jakosti. Zato bi kazalo uvesti dodatno pravilo v »vozni red« sej — vsak razpravljevalec naj bi povedal, kar mu leži na srcu, v mikrofona na govorniškem odru. Da bi se v atomski dobi in časih vesoljskih ladij delegati ne mogli slišati, to bi bilo malo čudno, mar ne?

VERO ZA KRIVCA

O Goriški cesti je bilo zadnje čase veliko slišati. Cestišče je rekonstruirano, lepo in uporabno, toda vsej logiki navkljub je pot zaprta. Pristojni prometni organi in cestna inšpekcija namreč ne dajo uporabnega dovoljenja, ker še ni zgrajen cestno železniški prehod na podaljšku Smrekarjeve in urejeno semaforizirano križišče ob prehodu na Goriški cesti. In kdo je krivec? Projektno dokumentacijo za ta dela ima Sklad za komunalno urejanje zemljišč, ki do junija sploh še ni začel niti s pripravami za gradnjo. Potrpljenje je božja mast, pravijo...

ZAVRNJEN PREDLOG

Predlog Šiškarjev, naj bi v 10-letni program izgradnje cest vključili tudi Tacensko cesto z mostom, je skupščina mesta zavrnila. V ta program naj bi namreč zajeli v prvi vrsti sistem obvoznice in cest primarnega pomena, zato bi bilo »vrinjenje« takšnih cest, kakršna je Tacenska in kakršnih imajo za lep spisek tudi v ostalih občinah, neumestno, so menili na izvršnem svetu mestne skupščine.

NA ENI NOGI

Glede na dolžino razprav posameznih delegatov bi morda kazalo uvesti lep in nadvse koristen običaj, ki bi vsekakor vplival na učinkovitost in racionalnost sej. Vsak govornik bi imel sicer na voljo časa, kolikor bi se mu zahotelo, vendar pa bi moral med razpravo — stati na eni nogi. Poskusiti ni greh, pravijo. Stavim, da bi bile potem seje krajše...

(SPET) VIŠJE CENE

Upravni službi skupščine občine so vzgojnovarstveni zavodi Andersen, Rezke Dragarjeve, Litostroji, Milan Majcen, Manice Komarove, Najdihojca in Medvode posredovali predloge za potrditev novih stroškovnih cen oskrbnin. Izvršni svet je podrobno preučil ekonomske izračune, na podlagi katerih zavodi predlagajo podražitev in ugotovil, da so predlogi pripravljeni na podlagi dejanskih stroškov, ki so rezultat povečanih cen posameznih prehrabnih artiklov in drugega materiala, ki ga VVZ uporabljajo pri svojem poslovanju. Povečanje oskrbnin za približno 27 odstotkov bo VVZ zagotovilo poslovanje brez izgube. Šišenski IS je predlagal TIS, da se sedaj veljavna lestvica čimprej dopolni in sicer tako, da se kot najnižja osnova na člana družine določi 900 dinarjev. Vrteci v ostalih ljubljanskih občinah poslujejo po novih cenah že od 1. 4. 1974.

ZA UČINKOVITEJŠE DELO DELEGACIJ

Novoizvoljene delegacije krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela se nahajajo pred težavnimi problemi smotrnega organiziranja svojega dela in povsod iščejo rešitve tega vprašanja. Tako so se delegati KS Dravljice v občini Ljubljana-Šiška že večkrat sestali in razpravljali o tem, kako postaviti in organizirati delovanje celotne delegacije in posameznih delegatov, da bo ustvarjena učinkovita povezava tako z volivci, kakor tudi z občinsko, mestno in republiško skupščino. Na zadnji svoji seji so sklenili, da takoj sestavijo in sprejmejo začasni poslovnik delovanja delegacije, kakor tudi da začno zbirati in proučevati gradivo za sestavo dokumenta o družbenoekonomski politiki in razvoju KS Dravljice v naslednjih letih, ki bi naj ob sprejetju na zboru občanov in predhodni javni diskusiji postal temeljna usmeritev vsega delovanja delegacije, kakor tudi organov draveljske krajevnne skupnosti in vodstev njenih družbenopolitičnih organizacij. Nov delegatski in skupščinski sistem bo namreč lahko učinkovit le, če bo vse delo organizirano čim bolj smotno in racionalno.

Sgl

RAZLIČNA KRITERIJA

Ko sta v eni od delegacij poročala o svojem delu tudi delegata iz skupine za republiško in mestno skupščino, nista mogla kaj, da ne bi omenila tudi tega, da sta za prvo sejo sprejela ogromno materiala. Primerjati obeh količin sicer nista mogla, ker je prvi preprosto preštel vse strani gradiva (menda jih je bilo blizu 200), drugi pa je ugotovil, da tokratno obveščanje tehta natanko dva kilograma. Skupni imenovalec sta vseeno našla — preveč papirja.